

WAALS BEDRIJF RICHT ZICH OP BUITENORCHIDEE

Eén van de deelnemers aan het Waalse promotie-initiatief Hortidécouvertes was het bedrijf Phytesia. Het bedrijf legt zich toe op de vermeerdering en productie van ongewone en zeldzame planten met buitenorchideeën als specialiteit en kan toch wel als een buitenbeentje in de sierteelt in Wallonië bestempeld worden.

.....
Willy De Geest, tekst en foto's

Orchideeën hebben de mensheid altijd al weten te boeien. 3000 jaar geleden al werden in China geneeskrachtige planten beschreven die gezien worden als de voorouders van de orchidee. Dankzij moderne teeltmethoden zijn er momenteel meer dan 150.000 soorten orchideeën met zeer diverse bloemen en kleuren die aangepast zijn aan onze leefstijl en leefomgeving. Maar toch zijn er nog steeds zeldzame exemplaren die de aandacht trekken. Een botanicus in Brazilië zou recentelijk de kleinste orchidee ontdekt hebben. De bloem meet slechts een halve millimeter in doorsnee. De kleine bloem werd in eerste instantie verward met een schimmel, totdat zij onder de microscoop belandde. Close-up foto's wijzen uit dat het gaat om de *Campyllocentrum insulare*, een plant die vóór de bloei vaak verward wordt met een wortel. De handel in zeldzame soorten is een klein doch bijzonder lucratief segment in de orchideeënwereld. Voor

▲ Pascal Lambé: ons aandeel verkoopklare bloeiende buitenorchideeën groeit jaarlijks

bepaalde zeldzame species zouden onwaarschijnlijke bedragen worden neergeteld. Volgens specialisten

kunnen orchideeën zo sluw zijn in hun voortplanting dat ze de meest onwaarschijnlijke vormen kunnen aannemen

en daarom zo uniek kunnen zijn. Bedrijven die zich specifiek op buitenorchideeën richten, vindt men in Vlaanderen niet, maar er is er wel één in Wallonië. Phytisia s.a. is een bedrijf dat zich specialiseert in de rijke botanische wereld van de orchideeën. Dit biotechnologisch bedrijf is een spin-off van de universiteit van Luik. Pascal Lambé is de bedrijfsleider en voormalig werknemer van de universiteit waar hij veel van zijn huidige kennis opdeed. In 2010 bouwde hij op een terrein in het Waalse Scry een labo en vermeerderings- en productieserres. Het vermeerderingslabo heeft een jaarcapaciteit van ongeveer 1 mln planten. De serre-infrastructuur is 4.000 m² groot en is uitgerust voor acclimatisatie van in vitro-plantjes en voor de teelt tot bloeistadium.

▲ De teelt in serres van jonge plant tot bloeiende verkoopklare orchidee kan 1 tot 5 jaar duren

Het bedrijf profileert zich als producent van ongewone en zeldzame planten maar de doorlevende buitenorchideeën vormen wel de hoofdmoot. Phytisia specialiseert zich in de in vitro-productie en de verkoop van Bletilla, Calanthe, Calopogon, Cypripedium, Cypripediumhybriden, Dactylorhiza, Epipactis, Gymnadenia, Orchis, Pleione, Pogonia en Spiranthes. De vermeerdering en productie van deze orchideeën is een ware specialiteit die voor sommige soorten heel wat tijd vraagt. De periode tussen vermeerdering en volwassen product kan voor sommige soorten tot 5 jaar duren. De huidige jaarproductie ligt rond de 500.000 planten, deels jongplanten, deels bloeiende planten als afgewerkt product.

Breed sortiment en groeiende vraag

Het bedrijf heeft een – naar eigen zeggen – origineel gamma van orchideeën in een 50-tal variëteiten ontwikkeld en dit in diverse maten en kleuren, naargelang bloeitijdstip en aangepast aan uiteenlopende temperatuurzones: Europees, Noord-Amerikaans en mediterrane. Daarbij ook eigen selecties. Onder de buitenorchideeën heb je soorten die vrij gemakkelijk te houden zijn maar er zijn ook de moeilijkere types die eerder als collectieplanten bestempeld worden. Phytisia brengt zijn orchideeën dan ook op de markt in drie collecties namelijk 'Easy Garden', 'Trendy Garden' en 'Collection Garden'. 'Easy Garden' heeft een breed gamma met een 30-tal variëteiten. Collection Garden is een verzameling van het typische sortiment voor de

▲ Orchideeën hebben heel wat natuurlijke eigenschappen die gebruikt worden in farmacie, cosmetica, dranken en nog andere toepassingen, zoals hier als insectenwerend middel

verzamelaar/plantenliefhebber. De markt van buitenorchideeën is nog eerder bescheiden. Naast Phytisia is er ook het Nederlandse labo Anthura dat orchideeën vermeerderd. Pascal Lambé schat dat het jaarlijks op de markt gebracht aantal planten tussen de 200.000 en 300.000 stuks ligt. Maar de markt trekt aan.

Phytisia zoekt ook uitbreiding via de vermeerdering van orchideeën als nutsplanten voor de cosmetische industrie. Naar eigen zeggen wordt er op sommige soorten rooibouw

gepleegd voor hun cosmetische eigenschappen. Of er worden bijvoorbeeld jaarlijks 10 mln knollen van Orchis, Dactylorhiza en Gymnadenia geoogst voor de aanmaak van salep, een typische Turkse drank. Het is op deze typische nutsplanten dat Phytisia dan ook met zijn vermeerdering mikt. Al meer dan twee jaar worden Orchis, Dactylorhiza, Bletilla en Cypripedium in vitro vermeerderd voor de productie van planten voor de cosmetische industrie. ■